

Sygn. akt VU 1552/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 r. w Kaliszu

odwołania (...) w W.koło K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 4 października 2013 r., Nr (...), (...), (...)

w sprawie (...) w W.koło K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

przy udziale zainteresowanych (...) Sp. z o.o.w K., B. C., I. B.i M. T.

o ustalenie ubezpieczenia dotyczącego B. C., I. B.i M. T.

1. Oddała odwołania,

2. Zasądza od (...) w W.koło K.na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04.10.2013 r. (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.stwierdził, że B. C.podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...)w W.koło K.w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2011 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z (...) Sp. z o.o.pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 04.10.2013 r. (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.stwierdził, że I. B.podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...)w W.koło K.w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2011 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z (...) Sp. z o.o.pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 04.10.2013 r. (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.stwierdził, że M. T. podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...)w W.koło K.w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2011 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z (...) Sp. z o.o.pracy na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...)w W.koło K., domagając się jej zmiany i ustalenia, że B. C., I. B.i M. T. nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2011

r. w związku ze świadczeniem usług na rzecz (...) Sp. z o.o.w K.. Skarżący zarzucił, iż organ rentowy nie powinien potraktować odrębnego podmiotu gospodarczego – osoby prowadzącej działalność gospodarczą jako pracownika w myśl art. 8 ust 2 a ustawy systemowej, iż ogranicza to swobodę działalności gospodarczej, iż niewłaściwe jest obciążenie składkami na ubezpieczenie społeczne z racji umowy cywilno-prawnej zawartej przez dwa odrębne podmioty (...)w W.koło K.,

Sąd wezwał do udziału w sprawie jako zainteresowanych B. C., I. B., M. T. i (...)Sp. z o.o. w K..

Zainteresowani poparli odwołanie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

(...) w W.koło K.jest wyodrębnionym organizacyjnie zespołem osób i środków majątkowych utworzonym i utrzymywanym w celu udzielania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia i działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30.08.1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

(...) w W.prowadzi działalność leczniczą. Zajmuje się także zapewnieniem leczenia szpitalnego. Świadczenia szpitalne są wykonywane całą dobę. Są to kompleksowe świadczenia zdrowotne polegające na diagnozowaniu, leczeniu, pielęgnacji i rehabilitacji, które nie mogą być realizowane w ramach innych stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych lub ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Świadczeniami szpitalnymi są także świadczenia udzielone z zamiarem ich zakończenia w okresie nieprzekraczającym 24 godziny, a świadczenia te stanowią działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Są to świadczenia w zakresie diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób płuc i gruźlicy, chorób nowotworowych układu oddechowego, prowadzenia rehabilitacji pulmonologicznej.

(...) w W.koło K.zatrudnia 17 własnych lekarzy w oparciu o umowy o pracę. Zatrudnia pracowników w liczbie około 140 osób.

(dowód: zeznania dyrektora (...), wypis z rejestru)

(...)stanowi spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Wspólnikami spółki jest 13 osób. Przedmiotem działalności spółki jest m.in. opieka zdrowotna. W okresie objętym sporem (...) stanowił Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

(dowód: zeznania słuchanego za (...)M. M., wypis z KRS)

W dniu 10.12.2009 r. (...)w W.koło K.i (...) zawarły umowę na czas określony od 01.01.2010 r. do 31.12.2011 r. o udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki nad pacjentami w Szpitalu (...)w W.koło K.zgodnie z ofertą. Przed zawarciem umowy był ogłoszony konkurs ofert. Świadczenia miały być realizowane w dni powszednie od godziny 14.35 do 07.00 dnia następnego oraz w soboty, niedziele i święta w godzinach od 07.00 do 07.00 dnia następnego. Umowa miała być realizowana w Szpitalu. Przyjmujący zamówienie zobowiązał się do realizacji umowy przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje. Umowę realizowano przy zastosowaniu aparatury i sprzętu medycznego, leków i materiałów opatrunkowych, środków transportu, pomieszczeń niezbędnych do realizacji umowy należących do Szpitala. W umowie ustalono także, iż odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych ponoszą udzielający zamówienie i przyjmujący zamówienia na zasadach wynikających z ustawy z dnia 30.08.1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej. Odpłatność za wykonanie czynności ustalono w stawce godzinowej za godzinę pracy lekarza: 52 lub 62 zł w zależności czy dzień powszedni czy święto. Celem umowy było zapewnienie świadczenia usług medycznych na rzecz (...)w W.. Chodziło o zabezpieczenie pomocy medycznej w zakresie pełnienia dyżurów w dni powszednie w godzinach popołudniowych, nocnych i w dni świąteczne całodobowo. Sformułowanie umowy wynikało z tego, iż usługi medyczne muszą być świadczone przez jednostkę zarejestrowaną jako prowadząca usługi medyczne. Szpital chciał zapewnić obsługę dyżurów, stąd ogłoszono

konkurs na jednostkę, która zabezpieczy realizację usług medycznych, rozstrzygnięty na korzyść (...). Dla Szpitala miała to być oszczędność kosztów, dla (...)kolejne źródło przychodów, dla lekarzy – podobnie. Zawarcie umowy z podmiotem zewnętrznym zapewnić miało pełną obsadę dla wszystkich zadań obciążających (...)w W.. Umowa została przedłużona do 31.12.2014 r.

(dowód: umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych z dnia 10.12.2009 r. i aneks do niej z dnia 17.11.2011 r.)

Usługi medyczne objęte zakresem powyższej umowy były wykonywane na Oddziałach (...)w W.. Osoby wykonujące pracę miały dostęp do środków i pomieszczeń znajdujących się na terenie szpitala, dostęp do urządzeń i aparatury medycznej. (...)w W.zapewniał w zakresie niezbędnym do realizacji umowy aparaturę, sprzęt medyczny, środki transportu, leki, materiały opatrunkowe. W ramach realizacji umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych lekarze podlegali firmie (...), wykonywali pracę bez nadzoru i samodzielnie. Musieli przestrzegać procedur medycznych. Mieli wykonywać czynności do których się zobowiązali, według obowiązujących zasad dla danego stanowiska, w czasie wynikającym z grafiku. Lekarze w ramach stosunku pracy wykonywali wszystkie czynności lecznicze na oddziałach pulmonologicznych ,do których zostali przypisani. Podlegali wtedy kierownictwu poszczególnych oddziałów. W czasie realizacji dyżurów wykonywali czynności niezbędne w zakresie opieki nad wszystkimi pacjentami szpitala.

(dowód: zeznania świadka M. i zainteresowanych oraz dyrektora Szpitala)

(...) w oparciu o treść zamówienia opracowywała grafiki dyżurów uwzględniając preferencje lekarz, którzy mieli dyżury realizować. Następnie po upływie miesiąca dokonywała rozliczeń z (...)w W.wystawiając faktury. Wartość usług medycznych wyniosła: 02.2010 r. – 32807,00 zł, 01.2010 r. – 33441,33 zł, luty 2010 r. – 28977,33 zł, marzec 2010 r. – 31538,33 zł, czerwiec 2010 r. – 31953,33 zł, maj 2010 r. – 33441,33 zł, czerwiec 2010 r. – 31319,00 zł lipiec 2010 r. – 32172,67 zł, sierpień 2010 r. – 32172,67 zł, wrzesień 2010 r. – 30684,67 zł, październik 2010 r. – 32807,00 zł, listopad 2010 r. – 31953,33 zł, grudzień 2010 r. – 31538,33 zł, styczeń 2011 r. – 33442,33 zł, luty 2011 r. – 28977,33 zł, marzec 2011 r. – 31538,33 zł, kwiecień 2011 r. – 31953,33 zł, maj 2011 r. – 32807,00 zł, czerwiec 2011 r. – 31319,00 zł, lipiec 2011 r. – 32807,00 zł, sierpień 2011 r. – 32172,67 zł, wrzesień 2011 r. – 30684,67 zł, październik 2011 r. – 32807,00 zł.

(dowód: faktury za powyższe okresy w zbiorze dokumentów)

Realizacja umowy zawartej z (...) nastąpić mogła przy udziale różnych osób. które spełniały wymogi co do kwalifikacji. Agencji nie interesowało jaki jest rozkład czasu pracy pracowników (...)w W.koło K.w ramach ich stosunku pracy.

Dla realizacji powyższej umowy zawartej z (...)w W.koło K(...), (...)zawarł umowy zlecenia o świadczenie usług zdrowotnych polegających na opiece nad pacjentami (...)w W.koło K.w dni powszednie i świąteczne z podmiotem: w dniu 31.12.2009 r. – z B. C., w dniu 31.12.2009 r. – z I. B., w dniu 31.12.2009 r. – Marcinem Tarczyńskim. Przedmiotem umów było wykonywanie w sposób samodzielny bez nadzoru i kierowania zleceniodawcy udzielania świadczeń w (...)w W.koło K.Były to specjalistyczne świadczeń zdrowotne w zakresie chorób płuc i gruźlicy na rzecz (...)w W.koło K.. Miejscem wykonywania umów były oddziały w (...) w W.koło K.. W umowie ustalono odpłatność za godzinę pracy w dni powszednie – 49 zł i 59 zł w soboty, niedziele lub święta

(dowód: umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych i aneksy do nich)

Do zawarcia umów doszło w następujących okolicznościach. Po wygraniu przez (...) konkursu, ogłosił on nabór chętnych do realizacji powyższej umowy. Z chętnymi sporządzono opisane wyżej umowy.

(dowód: zeznania świadka M. M.)

Po zakończeniu miesiąca lekarze wykonujący dyżury, wystawili rachunki za wykonaną pracę. (...) po wystawieniu Szpitalowi faktury i otrzymaniu należności, rozliczał się z poszczególnymi lekarzami za określone prace w danym miesiącu. Zysk z tej umowy dla (...) stanowiła różnica w kwocie należnej lekarzowi i płaconej przez Szpital,

dla wykonujących usługi dodatkowy przychód poza stosunkiem pracy, dla Szpitala, według twierdzeń Dyrektora, obniżenie kosztów.

(dowód: zeznania świadka M. M. oraz za Szpital – (...))

Organ rentowy w okresie czerwca 2013 r. przeprowadził kontrolę w (...)w W.koło K.w zakresie m.in. prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do tych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. W czasie kontroli dokonano sprawdzenia prawidłowości rozliczeń pomiędzy (...)w W.koło K.oraz (...) oraz ZUS.

(dowód: protokół kontroli ZUS)

B. C.zatrudniona była w Zespole (...)w jako lekarz w okresie od 01.07.1994 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Zainteresowana wykonuje prace na Oddziale C- jest to oddział pulmonologiczny. Podział na oddziały w Szpitalu wynika jedynie z rejonizacji pacjentów. Do zakresu czynności zainteresowanej należało wykonywanie świadczeń zdrowotnych na oddziałach (...). Jednocześnie B. C.w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej wykonywała pracę na dyżurach w (...)oraz prowadziła własny gabinet prywatny w swoim domu. Z tytułu stosunku pracy zainteresowana osiągnęła przychody w 2010 r. – 54280,00 zł, w 2011 r. – 45549,40 zł. Nadto zainteresowana osiągnęła przychody z tytułu realizacji umowy z (...). Przychody te stanowiły część przychodów z tytułu prowadzonej działalności poza stosunkiem pracy.

I. B. zatrudniona był na podstawie umowy o pracę w Zespole (...)w okresie od 01.11.1994 r. do jako lekarz na oddziale B. Do zakresu jej obowiązków należało udzielanie świadczeń zdrowotnych na tym oddziale. Z tytułu stosunku pracy odwołująca osiągnęła przychody: w 2010 r. – 48208,78 zł, w 2011 r. – 47868,74 zł. Zainteresowana prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której wykazuje przychody uzyskane z realizacji umowy zawartej z (...).

M. T. jest u odwołującego od 02.01.2003 r. w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracuje na Oddziale A. Z tytułu stosunku pracy zainteresowany osiągnął przychody: w 2010 r. – 37267,50 zł, w 2011 r. – 49311,05 zł. Nadto prowadzi własną działalność gospodarczą, w ramach której wykazuje przychody z tytułu umowy zawartej z (...).

Lekarze realizujący umowę z (...) w czasie dyżurów dokonywali wpisów księdze raportów. W przypadku wykonywania poważniejszego zabiegu co do konkretnego pacjenta, lekarz dyżurujący dokonywał wpisu w jego dokumentacji.

(dowód: zakres czynności zainteresowanych jako pracowników, umowy o pracę, dokumenty dotyczące przychodów ze stosunku pracy, zeznania zainteresowanych)

Grafik pracy zainteresowanych w spornym okresie nie kolidował z dodatkową pracą w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych zawartych z (...).

(dowód: zeznania zainteresowanych)

Pracę w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych zawartych z (...) zainteresowani wykonywali według grafiku, który nie pokrywał się z grafiką pracy wynikającej ze stosunku pracy. Realizacja powyższej umowy przez zainteresowanych odbyła się w czasie kiedy mieli wolne w ramach stosunku pracy. Dysponując swoim wolnym czasem zainteresowani świadczyli usługi w ramach umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Traktowali pracę w ramach tej umowy jako źródło dodatkowego dochodu. Rozliczenie z umowy zlecenia następowało w oparciu o grafik wykonanej pracy w danym miesiącu. Szczegółowy przebieg pracy zainteresowanych w ramach realizacji umowy zlecenia zależał od konkretnej sytuacji w danym dniu na oddziale. Podczas dyżuru rozpoczynającego się po zakończeniu dnia pracy zespołu szpitalnego (tj. od 14.35) pracował jeden lekarz na cały szpital zapewniając pomoc pacjentom zgłaszającym się na Izbę Przyjęć w nagłych przypadkach oraz reagując w razie potrzeb pacjentów hospitalizowanych na wszystkich oddziałach.

Lekarz dyżurujący przebywać miał docelowo w dyżurce nocnej, ale w miarę potrzeb również na terenie całego szpitala i w izbie przyjęć. W dyżurce miał możliwość odpoczynku i snu, o ile pozwalały na to warunki danego dyżuru, gdyż po jego zakończeniu przystępował do normalnej pracy w ramach stosunku pracy. Charakter pracy podczas dyżuru nie był tożsamy z normalnymi obowiązkami danego lekarza zwykle prowadzącego w godzinach dopołudniowych diagnostykę i opiekę nad pacjentami własnego oddziału, gdyż dyżurując lekarz samodzielnie musiał reagować na wszelkie nagłe sytuacje i potrzeby pojawiające się na terenie całego szpitala.

Zainteresowani z tytułu wykonywania umowy zlecenia: osiągnęli przychody:

-I. B. 01.2010r. – 4441,16 zł, 02.2010 r. – 3025,16 zł, 03.2010 r. – 4441,16 zł, 04, 05, 06, 07, 08, 09.2010 r. – po 3025,16 zł, 10 i 11.2010 r. – po 4634,32 zł, 12.2010 r. – 3829,74 zł, 01.2011 r. – 3025,16 zł, 02.2011 r. – 3636,58 zł, 03.2011 r. – 3829,74 zł, 04., 05., 06.2011 r. – po 3025,16 zł, 07.2011 r. – 4634,32 zł, 09.2011 r. – 3829,74 zł, 10.2011 r. – 2220,55 zł.,

-B. C.: 02.2010 r. – 3701,00 zł, 03., 04., 05.2010 r. – po 3829,74 zł, 06.2010 r. – 3025,16 zł, 07.2010 r. – 4441,16 zł, 08., 09., 10.,11.2010 r. – po 4634,32 zł, 01.2011 r. – 4441,16 zł, 02.2011 r. – 3025,16 zł, 03.2011 r. – 4634,32 zł, 07.2011 r. – 5245,74 zł, 08.2011 r. – 4441,16 zł, 09.2011 r. – 4634,32 zł, 11.2011 r. – 3829,74 zł, 12.2011 r. – 4441,16 zł.

- M. T.: 02.2010 r. – 3082,00 zł, 03.2010 r. – 3025,16 zł, 04.2010 t. – 3829,74 zł, 05. 06., 07., 08., 09.2010 r. – 3025,16 zł, 10.2010 r. – 3829,74 zł, 11.2010 r. – 3025,16 zł, 12.2010 r. – 4441,16 zł, 01.2011 r. – 4441,16 zł, 02.2011 r. – 4634,32 zł, 03.2011 r. – 2832,00 zł, 04.2011 r. – 2220,53 zł, 05.2011 r. – 3829,74 zł, 06., 07.2011 r. – 3025,16 zł, 08.2011 r. – 2413,74 zł, 09.2011 r. – 3829,74 zł, 10., 12.2011 r. – po 3025,16 zł.

Kwoty składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy od osiągniętych przychodów z tytułu umów cywilno – prawnych wyniosły:

- co do B. C. w 2010 r.-16505,85 zł, 2011 r. – 13910,49 zł, łącznie – 30416,33 zł,

- co do I. B. – w 2010 r. – 15134,54 zł, w 2011 r. – 13665,88 zł, łącznie -28800,42 zł,

- co do M. T. -w 2010 r. -14569,42 zł, w 2011 r. – 14555,57 zł – łącznie 29125,12 zł.

(dowód: wykazy dotyczące przychodów z umowy o świadczenie usług zdrowotnych, wykaz ZUS ustalonych podstaw dla danego pracownika)

Świadczona przez zainteresowanych praca w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych polegająca na świadczeniu usług medycznych wykonywana była na rzecz (...) w W.koło K.o. Pracodawca zainteresowanych był faktycznym odbiorcą usług wykonywanych przez personel medyczny. Zainteresowani wykonywali pracę w ramach umowy o świadczenie usług medycznych, także na oddziałach na, których pracowali w ramach stosunku pracy.

(dowód: zeznania zainteresowanych)

W wyniku nie uwzględnienia przy obliczaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne przychodów z tytułu umów o świadczenie usług medycznych wszystkich osób wymienionych w uzasadnieniu protokołu kontroli różnice składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniosły: odpis składek: 240681,49 zł. Co do konkretnych osób różnica w wysokości składek wynosi: co do B. C.-30416,33 zł, co do I. B.łącznie -28800,42 zł, co do M. T. -29125,12 zł.

(dowód: zestawienie różnic składek dokonane przez organ rentowy, informacje organu rentowego)

Sąd zważył co następuje.

Pracodawca zobowiązany jest do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników. Powyższe wynika z art. 6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585) i art. 32 tej samej ustawy co do składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Pracodawca obowiązany jest opłacać składki za osoby wykonujące pracę w ramach stosunku pracy.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy przychody uzyskiwane przez pracowników (...) w W.z racji wykonywania umów o świadczenie usług zdrowotnych zawartych z (...), stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, których płatnikiem jest pracodawca (...) w W.koło K..

Wskazani w uzasadnieniu pracownicy (...) w W.koło K., w tym także zainteresowani w niniejszej sprawie, wykonywali pracę w ramach stosunku pracy i umowy o świadczenie usług zdrowotnych.

Zgodnie z art. 9 ust 1 cytowanej ustawy osoby, o których mowa w art. 6 ust 1 punkt 1, 3, 10, 18a, 20, 21 (a więc także pracownicy), spełniające jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko ze stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia, jeżeli taką umowę zawarły ze swoim pracodawcą lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy z, którym pozostają w stosunku pracy.

W przypadku zbiegu podstaw ubezpieczenia: stosunku pracy i umowy zlecenia, stosunek pracy wyprzedza inny tytuł. Umowa zlecenia stanowi tytułu ubezpieczenia, gdy występuje jako jedyny tytuł tego ubezpieczenia.

Definicję pracownika dla potrzeb systemu ubezpieczeń społecznych zawarto w art. 8 ust 1 i 2a cyt. ustawy. W myśl art. 8 ust 2a za pracownika uważa się, oprócz osoby pozostającej w stosunku pracy, także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z KC stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Regulacja powyższa miała zapobiegać zmniejszaniu przez pracodawców swoich obciążeń na rzecz ZUS poprzez zawieranie z pracownikami umów o pracę i umów zlecenia.

Kwestią interpretacji art. 8 ust 2 a ustawy systemowej zajął się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 02.09.2009 r. II UZP 6/09. Stwierdził w niej, iż pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartą z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy. Rozstrzygając skargę kasacyjną w sprawie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III AUa 318/09, Sąd Najwyższy potwierdził swój pogląd, iż osoby wykonujące pracę w oparciu o zadania zlecone przez osobę trzecią na oddziałach jednostki organizacyjnej, w której były zatrudnione na podstawie umowy o pracę, świadczyły pracę na rzecz swojego pracodawcy, powinny być więc zgłoszone do ubezpieczenia społecznego przez swojego pracodawcę i on jest płatnikiem składek z tytułu umów zlecenia. Powyższy pogląd został skrytykowany w artykule „Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczeń społecznych” autorstwa Inetty Jędrasik Jankowskiej opublikowanym w Pracy i Zabezpieczeniu Społecznym Nr 8 z 2011 r. str. 22. Jednakże Sąd Najwyższy potwierdził swój pogląd w wyroku z dnia 22.02.2010 r. w sprawie I UK 259/09. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy przyznał, że ustawodawca omawianą regulacją demotywował pracodawcę przed dodatkowym zatrudnianiem własnych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych, zwłaszcza przed procederem przekazywania ich podmiotom zewnętrznym, innym podmiotem gospodarczym celem zawarcia z nimi umów cywilnoprawnych realizowanych na swoją rzecz.

Wprowadzenie art.8 ust.2a ustawy o SUS powoduje, że pracodawca nie uniknie finansowych skutków takiego właśnie zatrudniania swoich pracowników, bo skutkiem takiego działania jest obowiązek częściowego pokrycia przez płatnika z własnych środków kosztów składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne pracownika, o jakim mowa w omawianym przepisie. W wyroku w sprawie IIIUK 22/11 Sąd Najwyższy stwierdził, że pracodawca (w rozumieniu art.3 K.P.) jest z mocy art.4 pkt. 2a ustawy systemowej płatnikiem składek pracowników pozostających z nim w stosunku

pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (art.8 ust 2a ustawy systemowej).

Decydującym kryterium jest bowiem to na czyją rzecz jest wykonywana przez pracownika praca w ramach umowy z osobą trzecią. Jeżeli w istocie praca wykonywana jest na rzecz podmiotu, który jest jego pracodawcą, on jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika –zleceniobiorcę, to beneficjent ten jest pracodawcą w rozumieniu art.8 ust 2a ustawy systemowej i to bez względu na to czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy przyznał, że ustawodawca omawianą regulacją demotywował pracodawcę przed dodatkowym zatrudnianiem własnych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych, zwłaszcza przed procederem przekazywania ich podmiotom zewnętrznym, innym podmiotem gospodarczym celem zawarcia z nimi umów cywilnoprawnych realizowanych na swoją rzecz.

W omawianym orzecznictwie Sąd Najwyższy odniósł się nawet do kwestii trudności w pozyskiwaniu przez pracodawcę wiedzy o wysokości przychodu pracownika z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią dla ustalania podstawy wymiaru składek. Uznał, że nie zwalnia to pracodawcy z odprowadzania składek, bo wiedzę na temat wysokości przychodu może uzyskać chociażby domagając się informacji na ten temat od własnego pracownika w ramach trójstronnego stosunku ubezpieczeń społecznych łączącego ubezpieczonego, płatnika składek i organ rentowy. W doktrynie pojawiają się też głosy na temat celowości zamieszczania w umowie łączącej pracodawcę z osobą trzecią (zleceniodawca pracownika) klauzul dotyczących przepływu informacji na temat przychodów pracownika związanych z pozostawianiem w tych dodatkowych stosunkach cywilnoprawnych i możliwości występowania pracodawcy na drogę sądową z powództwem o nakazanie osobie trzeciej określonego zachowania lub do organu rentowego o przeprowadzenie stosownego postępowania kontrolnego dla ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek takiego pracownika.

W niniejszej sprawie pracownicy odwołującego się szpitala zawarli umowy zlecenia na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki nad pacjentami szpitala w dni powszednie i świąteczne z podmiotem zewnętrznym, który zawarł umowę w tożsamym zakresie z ich pracodawcą. Pracownicy wykonywali w ramach umów zlecenia z tym podmiotem w istocie taką samą pracę, jaką wykonywali w ramach stosunku pracy. Nie chodzi tu o taką samą pracę w rozumieniu tożsamych czynności, bo z istoty zajęcia lekarza na dyżurach mają inny charakter niż zwykle, sprowadzają się do pilnego reagowania na nowe sytuacje dotyczące zdrowia pacjentów całego szpitala, ale chodzi o taką samą pracę w rozumieniu opieki nad pacjentami ich pracodawcy.

Praca na dyżurach była wykonywana w budynkach pracodawcy, na sprzęcie i urządzeniach pracodawcy, przy użyciu jego materiałów i środków. Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia wykonywały konkretne czynności, które miały zapewnić pacjentom kompleksowość i ciągłość opieki medycznej.

To pracodawca był odbiorcą usług zainteresowanych i to pracodawca był odpowiedzialny za stan zdrowia pacjentów wobec których dokonywano czynności leczniczych zarówno w ramach stosunku pracy jak w ramach umów zlecenia. To pracodawca był również podmiotem rozliczającym z NFZ koszty leczenia tych pacjentów.

W sprawie niniejszej pracownicy (...)w W.koło K.. zawarli umowy o świadczenie usług zdrowotnych z podmiotem, który zawarł umowę o podwykonawstwo z (...)w W.Koło K.. Pracownicy wykonywali w ramach umów o świadczenie usług zdrowotnych taką samą pracę, jaką wykonywali w ramach stosunku pracy z (...). Różnice wynikały jedynie z charakteru dyżuru-czyli reagowania na sytuacje nagłe. Praca była wykonywana w budynkach pracodawcy, na sprzęcie i urządzeniach pracodawcy, przy użyciu jego materiałów i środków. Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia wykonywały konkretne czynności, których wymagała sztuka medyczna. Czynności te miały zapewnić pacjentom kompleksowość i ciągłość opieki medycznej.

Zainteresowanych w zakresie realizowanych przez nich zadań w ramach umów o świadczenie usług zdrowotnych uznać więc należy jako pracowników w rozumieniu art. 8 ust 2 a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń

społecznych, gdyż będąc pracownikami, świadczyli usługi na podstawie umów o świadczeniu usług zdrowotnych w tej samej jednostce. Pracodawca zainteresowanych był odbiorcą usług przez nich świadczonych. W sytuacji, gdy w ramach takich umów wykonywana była praca na rzecz pracodawcy, z którym zainteresowani pozostawali w stosunku pracy, zainteresowani podlegają ubezpieczeniu społecznemu na takich zasadach jak w przypadku umowy o pracę.

Przy przyjęciu, iż podstawą ubezpieczenia jest tu stosunek pracy, płatnikiem tych składek jest (...) w W.Koło K.. Bez znaczenia jest przy tym sposób rozliczeń podatkowych zainteresowanych lekarzy i wykazywanie przychodu z dyżurów jako przychodów z działalności gospodarczej. Zainteresowani lekarze zawierali umowy z (...)jako osoby fizyczne, a nie podmioty gospodarcze i umowy te jednoznacznie nazywane były przez strony je zawierające umowami zlecenia.

W związku z powyższym zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w wyroku o oddaleniu odwołania. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.

Zawarte w pkt. 2 wyroku orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego uzasadnione jest treścią art. 108 § 1 i art. 98 kpc.

Łączna kwota składek na wskazane fundusze w przypadku każdej z osób przekraczała 10.000 zł, a nie przekracza 50.000zł, zatem minimalna stawka wynagrodzenia radcy prawnego wynosi 2400 zł. W tej sytuacji Sąd zasądził kwotę 7200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przyjmując należne pełnomocnikowi wynagrodzenie minimalne w każdej ze spraw.